

تهانەت تۆش کاک مەسوود!

حەمەسەعید حەسەن

تا هەفتەپه‌یکیش پێش ئەوی ناوی سەرکۆمار و سەرەکوەزیرانی نوێی عێراق ئاشکرا بکړین، پدک و ینک هەر دەیانگوت، بە کەمتر لە یەکێک لە دوو پۆسته‌ گرنه‌گه‌ قایل نابین. کە دلدنیا بپوون لەوه‌ی له‌ روانه‌گی عەرەبی عێراق و ئەمریکاه‌وه‌، کورد له‌وه‌ کەمتره‌ شیاوی یه‌کێک له‌ دوو پۆسته‌ بیت، گوێتان: دابینکردنی مافه‌ ره‌واکانی میلیه‌ته‌که‌مان گرنه‌گه‌، نه‌ک ئەم یان ئەو پۆسته‌! جا که‌ له‌سه‌ر ئاستی عێراق، پۆسته‌ گرنه‌گه‌ نییه‌، ئەدی بۆچی شەش ساڵ بەسه‌ر رێککه‌وتنه‌نامه‌ی واشینگتۆندا تێپه‌ریوه‌ و له‌سه‌ر پۆستی وه‌زیرتی «ه‌ریمی کوردستانی عێراق» یه‌خسته‌نه‌وه‌ی دوو ئیداره‌که‌تان دوا خستوه‌وه‌! ئەوه‌ بۆچی به‌رانبه‌ر دوژمنان ه‌ینده‌ نهرم و نیاژن و له‌ ئاستی یه‌کیدیا، ه‌ینده‌ سه‌رسه‌خت!

کورد دهرس له‌ ئەزموونی تالی خۆی وه‌رانگرت. جه‌لالی ه‌همو ه‌یلکه‌کانی له‌ سه‌به‌ته‌ی به‌عسدا دانابوو، ه‌هر که‌ له‌ یازده‌ی ئاداری ١٩٧٠دا، به‌عس و مه‌لای رێک که‌وتن، جه‌لالی ه‌هره‌سی ه‌ینا. پارته‌ی ه‌همو ه‌یلکه‌کانی له‌ سه‌به‌ته‌ی ئێراندا دانابوو، ه‌هر که‌ له‌ ٦ی ئاداری ١٩٧٥دا، سه‌دام و شا رێک که‌وتن، شۆڕشی ئەیلوول تووشی نسکه‌ هات. که‌ ئەمریکا په‌لاماری عێراقی دا، کورد ه‌همو ه‌یلکه‌کانی له‌ سه‌به‌ته‌ی ئەمریکادا دانا، که‌ عەرەبی عێراق و ئەمریکا رێک که‌وتن، کورد بووه‌وه‌ به‌ هاوولانه‌ی پله‌ی دوو. دێماکوکیک که‌سه‌یکه‌ ده‌توانیت به‌راوه‌ژوو که‌لک له‌ تووره‌به‌یوونی خه‌لکی وه‌ربگریت. شه‌کسپیر له‌ یۆلیۆس تزاردا له‌ یه‌ک دهبه‌ندا، سه‌ره‌تا به‌ ه‌ۆی «پروٲۆس» ه‌وه‌ و دواتر به‌ ه‌ۆی «ئه‌نتۆنیوس» ه‌وه‌، ه‌هر چاره‌ی به‌و چۆره‌ خه‌لکه‌ و رووژاوه‌که‌ فریو ده‌دات که‌ خۆی ده‌مخوازیت. به‌ ه‌ۆی که‌مه‌کرنه‌وه‌ به‌ وشه‌، خه‌لکه‌که‌ سه‌ره‌تا پشتمگیری له‌ بکوژانی یۆلیۆس تزار ده‌کن، که‌چی ه‌ینده‌ نابا سه‌نگه‌ریان لێ ده‌گرن. ئەم نموونه‌یهم بۆیه‌ ه‌ینایه‌وه‌، بلیتم: سه‌رانی کورد، که‌سانیکن دێماکوکیک، میلیه‌ت به‌ میکه‌ل ده‌زانن، ه‌هر رۆژه‌ی چۆره‌ قسه‌یه‌کی بۆ ده‌کن و به‌رده‌وام فریوی ده‌ده‌ن.

سه‌باره‌ت به‌و لامه‌رکه‌زه‌یه‌ی که‌ ه‌ینده‌ی نه‌مابوو تاله‌بانی سالانی شه‌ست بۆ کوردی وه‌ربگریت، ده‌یگوت: ئەم لامه‌رکه‌زه‌یه‌ له‌ ناوه‌رێکدا له‌ ئۆتۆنۆمی ده‌وله‌مه‌ندتره‌. ده‌رباره‌ی وتووێژی زری سالی ١٩٨٤ی ئیوان ینک و به‌عس، ده‌یگوت: سه‌دام به‌لێنی پێ داوم کوردستان بکاته‌ به‌ه‌شت «و تجری من تحتها الانهار!» یۆلیۆس تزار که‌ دیتی پروٲۆسی زاوای سه‌رۆکی پیلانگێرانه‌ و بۆ کوشته‌نی هاتوه‌وه‌، گوته‌: ته‌نانه‌ت تۆش، پروٲۆس! گوتمان مامه‌ له‌مێژه‌ خه‌ریکی فریودانی خه‌لکه‌، ئەدی کاکه‌ تۆ بۆچی ه‌مان رێ ده‌گریته‌ به‌ر و ده‌لێیت پۆسته‌ گرنه‌گه‌ نییه‌؟ گویت لێ نییه‌، کوردان ده‌بیژن: ته‌نانه‌ت تۆش، کاک مەسوود!

بره‌گی جیمی مادده‌ی شه‌ست و یه‌کی یاسای به‌رپه‌ربردنی عێراق ده‌لێت: «ئەگه‌ر دوو له‌سه‌ر سه‌تی ده‌نگه‌رانی سه‌ پارێزگا، ده‌ستووری ه‌همیشه‌یی په‌سه‌ند نه‌که‌ن، ناخوات.» ئەم تیغه‌ دووده‌مه‌ که‌ هاوزه‌مان ده‌توانیت ناخه‌زانی کورد و کوردیش به‌ریت، ه‌همو ئەو شانازیانه‌یه‌ که‌ گروپی کوردی بۆیان تۆمار کردووین و له‌ «٨ی ئاداری ٢٠٠٤» ه‌وه‌ خۆیانی پێوه‌ با ده‌ده‌ن! به‌وه‌دا وه‌ک به‌لێنیا‌ن دابوو، بیه‌کته‌ به‌لگه‌نامه‌یه‌کی ئێنده‌وله‌تی و بۆیان نه‌کرا، پووشی ئەو شانازییه‌شیان، ره‌شه‌با بردی. ئاخۆ ئیدی به‌ چ ه‌یوایه‌کی ساخته‌ی دیکه‌، میکه‌لی کورد فریو بدن؟